

Środa, 16 grudnia 2009 r.

- d) jeżeli na jakimkolwiek etapie negocjacji Parlament przyjmie zalecenia dotyczące sposobu ich prowadzenia, Komisja weźmie je pod uwagę przed zawarciem porozumienia,
- e) powstanie i będzie stosowany międzyinstytucjonalny rejestr wszystkich dokumentów, które Komisja udostępnia specjalnemu komitetowi, o którym mowa w art. 207 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;

*

* *

25. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentom państw członkowskich oraz dyrektorowi generalnemu WTO.

Środki ograniczające mające wpływ na prawa jednostki w następstwie wejścia w życie Traktatu z Lizbony

P7_TA(2009)0111

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobóm i podmiotóm powiązanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami w odniesieniu do Zimbabwe oraz w związku z sytuacją w Somalii

(2010/C 286 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka, wszystkie konwencje ONZ dotyczące praw człowieka oraz fakultatywne protokoły do nich, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz dwa fakultatywne protokoły do niego, Kartę Narodów Zjednoczonych, a w szczególności jej art. 1 i 25, oraz, w rozdziale VII, art. 39 i 41,
- uwzględniając europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (europejską konwencję o ochronie praw człowieka) oraz protokoły do niej, a także Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (Kartę), która weszła w życie dnia 1 grudnia 2009 r., zwłaszcza jej tytuł VI *Wymiar sprawiedliwości*,
- uwzględniając odpowiednie przepisy traktatu z Lizbony, zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej (TUE) oraz Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (TWE), zwłaszcza art. 75, 215 i 275 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), a także przepisy dotyczące zasad demokratycznych zawarte w tytule II TUE,
- uwzględniając zmienione odpowiednie przepisy TUE (art. 3, 6, 11, 13, 19, 21, 29 i 39) oraz TWE (art. 60, 133, 296, 297, 301 i 308),

Środa, 16 grudnia 2009 r.

- uwzględniając odpowiednie dokumenty Rady w tej dziedzinie ⁽¹⁾,
- uwzględniając wspólne stanowiska Rady 2001/930/WPZiB w sprawie zwalczania terroryzmu ⁽²⁾ i 2001/931/WPZiB w sprawie zastosowania szczególnych środków w celu zwalczania terroryzmu ⁽³⁾, obydwu z dnia 27 grudnia 2001 r., oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 2580/2001 z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom, mających na celu zwalczanie terroryzmu ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wspólne stanowisko Rady 2002/402/WPZiB dotyczące środków ograniczających przeciwko Osamie bin Ladenowi, członkom organizacji Al-Kaida i talibom oraz innym osobom fizycznym, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom z nimi powiązanim ⁽⁵⁾ oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 881/2002 wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami ⁽⁶⁾, obydwu z dnia 27 maja 2002 r., a także odnośny wniosek Komisji i tekst Rady ⁽⁷⁾,
- uwzględniając wspólne stanowisko 2009/138/WPZiB z dnia 16 lutego 2009 r. dotyczące środków ograniczających wobec Somalii ⁽⁸⁾ oraz odnośny wniosek Komisji ⁽⁹⁾, a także wspólne stanowisko 2004/161/WPZiB z dnia 19 lutego 2004 r. odnawiające środki ograniczające w odniesieniu do Zimbabwe ⁽¹⁰⁾, zmienione wspólnym stanowiskiem 2008/632/WPZiB z dnia 31 lipca 2008 r. ⁽¹¹⁾ oraz odnośny wniosek Komisji ⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje na ten temat, zwłaszcza rezolucję z dnia 4 września 2008 r. w sprawie oceny sankcji UE jako elementu działań i polityki UE w obszarze praw człowieka ⁽¹³⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Zagadnień Prawnych i Praw Człowieka Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy z dnia 16 listopada 2007 r., w sprawie czarnych list Rady Bezpieczeństwa ONZ i Unii Europejskiej, a także uzupełnienie tego sprawozdania z dnia 22 stycznia 2008 r.,
- uwzględniając odnośne orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, a w szczególności wyrok trybunału z dnia 3 września 2008 r. w sprawach połączonych C-402/05 P i C-415/05 P, Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Inspektora Ochrony Danych z dnia 28 lipca 2009 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 881/2002 wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami,
- uwzględniając pismo przewodniczącego Komisji Rozwoju z dnia 12 listopada 2009 r. skierowane do przewodniczącego Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,

⁽¹⁾ Nota Grupy Roboczej Radców ds. Stosunków Zewnętrznych z dnia 22 stycznia 2004 r. zatytułowana „Kontrola i ocena środków ograniczających (sankcji) w ramach WPZiB – ustanowienie specjalnej podgrupy ds. sankcji w ramach Grupy Roboczej Radców ds. Stosunków Zewnętrznych (RELEX/sankcje)” (05603/2004); nota Sekretariatu z dnia 7 czerwca 2004 r. zatytułowana „Podstawowe zasady stosowania środków ograniczających (sankcji)” (10198/1/2004); nota Sekretariatu z dnia 2 grudnia 2005 r. zatytułowana „Wytyczne w sprawie stosowania i oceniania środków ograniczających (sankcji) w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE” (15114/2005); nota Sekretariatu z dnia 9 lipca 2007 r. zatytułowana „Środki ograniczające/ – Dobre praktyki UE w zakresie skutecznego wprowadzania w życie środków ograniczających” (11679/2007) oraz nota Grupy Roboczej Radców ds. Stosunków Zewnętrznych z dnia 24 kwietnia 2008 r. zatytułowana „Środki ograniczające (sankcje) – Aktualizacja dobrych praktyk UE w zakresie skutecznego wprowadzania w życie środków ograniczających” (08666/1/2008).

⁽²⁾ Dz.U. L 344 z 28.12.2001, s. 90.

⁽³⁾ Dz.U. L 344 z 28.12.2001, s. 93.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 344 z 28.12.2001, s. 70.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 139 z 29.5.2002, s. 4.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 139 z 29.5.2002, s. 9.

⁽⁷⁾ COM(2009)0187 oraz dokument Rady 12883/2009.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 46 z 17.2.2009, s. 73.

⁽⁹⁾ COM(2009)0393.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 50 z 20.2.2004, s. 66.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 205 z 1.8.2008, s. 53.

⁽¹²⁾ COM(2009)0395.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 295 E z 4.12.2009, s. 49.

⁽¹⁴⁾ [2008] Zb. Orz. I-6351.

Środa, 16 grudnia 2009 r.

- uwzględniając pytania w sprawie środków ograniczających (O-0135/2009 – B7-0233/2009, O-0136/2009 – B7-0234/2009), skierowane dnia 16 listopada 2009 r. do Komisji i Rady,
- uwzględniając opinie wyrażone przez Komisję Prawną PE na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 2009 r. w sprawie podstawy prawnej wniosków dotyczących tekstów w sprawie Osamy bin Ladena, sieci Al-Kaida i talibów oraz Somalii i Zimbabwe zgodnie z traktatem z Lizbony;
- uwzględniając art. 115 ust. 5 oraz art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że poszanowanie praw człowieka jest jedną z wartości, na jakich opiera się Unia (art. 2 TUE), co znajduje odzwierciedlenie również w jej działaniach zewnętrznych, gdyż zgodnie z art. 21 ust. 1 TUE jej „działania na arenie międzynarodowej oparte są na zasadach, które leżą u podstaw jej utworzenia, rozwoju i rozszerzenia oraz które zamierza wspierać na świecie: demokracji, państwa prawnego, powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności, poszanowania godności ludzkiej, zasad równości i solidarności oraz poszanowania zasad Karty Narodów Zjednoczonych oraz prawa międzynarodowego”,
- B. mając na uwadze, że Unia jest zobowiązana do walki z terroryzmem we wszystkich jego aspektach – niezależnie od tego, czy jego przyczyny występują na jej terytorium, czy poza nim lub też czy działania terrorystyczne są prowadzone na jej terytorium, czy poza nim – działając przy użyciu różnych instrumentów i środków w granicach jasno wyznaczonych przez praworządność i poszanowanie praw podstawowych; mając na uwadze, że należy zachować wyjątkową ostrożność w celu zadbania o to, by w tej szczególnej dziedzinie prawa podstawowe były w pełni przestrzegane, a wszelkie środki przyjmowane z myślą o zwalczaniu terroryzmu były adekwatne, właściwe i skuteczne,
- C. mając na uwadze, że środki, za pomocą których Unia zamierza osiągnąć powyższe cele, w tym walka z terroryzmem, obejmują między innymi środki ograniczające (sankcje) skierowane przeciwko rządóm krajów trzecich, osobom fizycznym lub prawnym, grupom lub podmiotom innym niż państwa; mając na uwadze, że wciąż istnieją wątpliwości, czy ONZ i UE zgromadziły wystarczające dowody na to, że tego typu środki przyczyniają się do ograniczenia finansowania aktów terroryzmu; mając także na uwadze, że środki te znacznie osłabiły wiarygodność UE i ONZ, jeżeli chodzi o zaangażowanie na rzecz ochrony praw podstawowych,
- D. mając na uwadze, że zgodnie z ogólną praktyką stosowaną w UE terminy „sankcje” i „środki ograniczające”⁽¹⁾ stosowane są wymiennie; mając na uwadze, że w opinii Rady sankcje należy nakładać w taki sposób, aby wywrzeć jak największy wpływ na osoby, na których zachowanie sankcje te mają w zamierzeniu wpłynąć; tak precyzyjnie nałożone sankcje powinny ograniczyć do minimum wszelkie niepożądane skutki humanitarne, ryzyko niezamierzonych konsekwencji dla osób, które nie są celem tego działania, lub też ewentualne niepożądane skutki dla krajów trzecich,
- E. mając na uwadze, że art. 215 ust. 2 TFUE stanowi, że „jeżeli przewiduje to decyzja przyjęta zgodnie z tytułem V rozdział 2 Traktatu o Unii Europejskiej, Rada może przyjąć środki ograniczające wobec osób fizycznych lub prawnych, grup lub podmiotów innych niż państwa, zgodnie z procedurą, o której mowa w ustępie 1”; mając również na uwadze, że art. 75 akapit pierwszy TFUE stanowi, że „jeżeli wymaga tego realizacja celów, o których mowa w artykule 67, w odniesieniu do zapobiegania terroryzmowi i działalności powiązanej oraz zwalczania tych zjawisk, Parlament Europejski i Rada, stanowiąc w drodze rozporządzeń zgodnie ze zwykłą procedurą prawodawczą, określają ramy środków administracyjnych dotyczących przepływu kapitału i płatności, takich jak zamrożenie funduszy, aktywów finansowych lub zysków z działalności gospodarczej, które należą do osób fizycznych lub prawnych, grup lub innych podmiotów innych niż państwa, są w ich posiadaniu lub dyspozycji”,
- F. mając na uwadze, że art. 275 akapit drugi TFUE stanowi również, że „Trybunał jest jednak właściwy w zakresie [...] orzekania w sprawie skarg wniesionych na warunkach przewidzianych w artykule 263 akapit czwarty niniejszego Traktatu, dotyczących kontroli legalności decyzji przewidujących środki ograniczające wobec osób fizycznych lub prawnych przyjętych przez Radę na podstawie tytułu V rozdział 2 Traktatu o Unii Europejskiej”,

(1) Środki te obejmują sankcje różnego rodzaju, np. embargo na broń, sankcje handlowe, sankcje finansowe/gospodarcze, zamrożenie aktywów, zakaz lotów, restrykcje wjazdowe, sankcje dyplomatyczne, bojkot wydarzeń sportowych i kulturalnych oraz zawieszenie współpracy z krajem trzecim.

Środa, 16 grudnia 2009 r.

- G. mając na uwadze, że art. 16 ust. 2 TFUE wzywa Parlament Europejski i Radę do ustanowienia przejrzystych i stabilnych ram prawnych w zakresie ochrony danych, zawierających zasady „dotyczące ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii oraz przez państwa członkowskie w wykonywaniu działań wchodzących w zakres zastosowania prawa Unii, a także zasady dotyczące swobodnego przepływu takich danych”; mając na uwadze, że ten sam artykuł stanowi, iż „przestrzeganie tych zasad podlega kontroli niezależnych organów”; mając na uwadze, że wynika z tego, iż przytoczone wyżej zasady miałyby również zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez instytucje Unii w obszarze wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; mając na uwadze, że art. 39 TUE (w rozdziale 2 zatytułowanym „Postanowienia szczególne dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”) należy traktować jako odstępstwo od art. 16 TFUE, zgodnie z którym „Rada przyjmuje decyzję określającą zasady dotyczące ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez państwa członkowskie w wykonywaniu działań wchodzących w zakres zastosowania niniejszego rozdziału oraz zasady dotyczące swobodnego przepływu takich danych”; mając na uwadze, że – podobnie jak art. 16 ust. 2 TFUE – również tutaj artykuł stanowi, iż „przestrzeganie tych zasad podlega kontroli niezależnych organów”,
- H. mając na uwadze, że w wyżej wspomnianej sprawie Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji Trybunał Sprawiedliwości unieważnił rozporządzenie (WE) nr 881/2002, jeżeli chodzi o Yassina Abdullaha Kadiego i międzynarodową fundację Al Barakaat, oraz uznał, że organ wspólnotowy, który podejmuje decyzję o zamrożeniu funduszy i zasobów ekonomicznych danej osoby lub podmiotu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 881/2002 musi podać powody takiej decyzji tej osobie lub podmiotowi, aby przestrzegać praw do obrony, szczególnie prawa do bycia wysłuchanym, a także prawa do kontroli sądowej, biorąc ponadto pod uwagę, że osoby te lub podmioty nie zostały poinformowane o przytaczanych przeciwko nim dowodach, nie mogły zatem bronić swoich praw w odniesieniu do tych dowodów w zadowalających warunkach przed sądem wspólnotowym,
- I. mając na uwadze, że w swoim orzecznictwie Sąd Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich podkreśla, że kontrola sądowa jest tym bardziej niezbędna, ponieważ stanowi jedyne zabezpieczenie proceduralne, gwarantujące równowagę między potrzebą zwalczania międzynarodowego terroryzmu a ochroną praw podstawowych⁽¹⁾; mając na uwadze, że wcześniejsze wyroki Sądu Pierwszej Instancji (sprawy połączone T-110/03, T-150/03 i T-405/03 Sison przeciwko Radzie⁽²⁾) utrzymały w mocy trzy kolejne decyzje Rady odmawiające prawnikom Jose Marii Sisona dostępu do dokumentów leżących u podstaw decyzji Rady o umieszczeniu jego nazwiska na liście osób podlegających szczególnym środkom ograniczającym zgodnie z art. 2 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 2580/2001,
- J. mając na uwadze wyniki analiz, zgodnie z którymi w systemach krajowych zamrożenie aktywów stanowi doraźny środek podejmowany do czasu sądowego rozstrzygnięcia kwestii udziału danej osoby w działalności przestępczej; mając również na uwadze, że na szczeblu ONZ i UE nie można uznawać tych sankcji za doraźne środki podejmowane do czasu rozstrzygnięcia sądowego, ale *de facto* za alternatywę dla takowego rozstrzygnięcia⁽³⁾,
- K. mając na uwadze, że rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ S/RES/1822 (2008) przyniosła pewną poprawę, jeżeli chodzi o: wymóg publikacji uzasadnienia wpisania danej osoby na listę na stronie internetowej Komitetu ds. Sankcji; obowiązek podjęcia przez państwa członkowskie – zgodnie z przepisami i praktykami krajowymi – wszelkich możliwych działań w celu powiadomienia lub poinformowania w odpowiednim czasie osoby lub podmiotu znajdującego się na liście o dokonaniu wpisu oraz załączenia do tego powiadomienia kopii publicznie dostępnego fragmentu opisu sprawy oraz innych odnośnych informacji; stworzenie punktu, w którym osoby umieszczone na czarnej liście mogą bezpośrednio składać skargi⁽⁴⁾; pełny przegląd wszystkich nazw i nazwisk na skonsolidowanej liście,
- L. mając na uwadze, że wciąż brakuje międzynarodowego mechanizmu prawnego służącego kontroli ścisłości informacji stanowiących podstawę wpisywania na czarną listę przez Komitet ds. Sankcji ONZ lub sprawdzeniu, czy przyjęte środki są konieczne i proporcjonalne; mając na uwadze, że osoby fizyczne nadal nie posiadają prawa dostępu do sądu lub organu quasi-sądowego na szczeblu ONZ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Sprawa T-228/02, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran przeciwko Radzie [2006] Zb. Orz. II-4665, par. 155.

⁽²⁾ [2005] Zb. Orz. II-1429.

⁽³⁾ I. Cameron, „Respecting Human Rights and Fundamental Freedoms and EU/UN Sanctions: State of Play” („Przestrzeganie praw człowieka i podstawowych wolności a sankcje UE/ONZ: aktualna sytuacja”), październik 2008 r., analiza, Departament Tematyczny ds. Polityk Zewnętrznych, Dyrekcja Generalna ds. Polityk Zewnętrznych, s. 21.

⁽⁴⁾ Po prostu „biuro pośrednictwa” ds. skarg.

⁽⁵⁾ Patrz Cameron „Respecting Human Rights and Fundamental Freedoms and EU/UN Sanctions: State of Play”, s. 37.

Środa, 16 grudnia 2009 r.

Potrzeba spójnego i jasnego podejścia oraz odpowiedniego zaangażowania ze strony Parlamentu

1. uważa, że należy zastanowić się nad ogólnymi ramami dla wszystkich ukierunkowanych sankcji nakładanych przez UE na osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy, które to ramy zagwarantują poszanowanie podstawowych praw tych osób, podmiotów i organów;
2. jest zdania, że w szczególnym obszarze, jakim są sankcje antyterrorystyczne, rozróżnienie między zagrożeniami „zewnętrznymi” i „wewnętrznymi” jest trudne do uzasadnienia w praktyce, zwłaszcza w przypadku, kiedy takie sankcje mogłyby również naruszać prawa obywateli i rezydentów UE zapisane w Karcie⁽¹⁾; uważa, że na mocy art. 75 TFUE należy ustanowić ramy prawne dla środków dotyczących przepływów kapitału i płatności – takich jak zamrożenie funduszy, aktywów finansowych lub zysków z działalności gospodarczej, które należą do osób fizycznych lub prawnych, grup lub innych podmiotów niepaństwowych, są w ich posiadaniu lub dyspozycji – w tym (jak zwróciła również uwagę Komisja Prawna PE) dla środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom powiązanim z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami; takie podejście pozwoliłoby na zachowanie odpowiedniego poziomu odpowiedzialności demokratycznej poprzez interwencję Parlamentu za pośrednictwem procedury współdecyzji (zwykłej procedury prawodawczej); należy również odpowiednio zadbać o właściwe zaangażowanie parlamentów krajowych;
3. uważa, że w przypadku przyszłych środków – takich jak środki ograniczające wobec Zimbabwe oraz pewne konkretne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom fizycznym i prawnym, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Somalii, podjęte na mocy art. 215 ust. 2 TFUE – należy uwzględnić możliwość opcjonalnej konsultacji z Parlamentem (zgodnie z uroczystą deklaracją stuttgartką Rady Europejskiej o Unii Europejskiej z dnia 19 czerwca 1983 r., w której przewidziano możliwość opcjonalnej konsultacji z Parlamentem w kwestiach międzynarodowych, nawet jeżeli traktaty tego nie przewidują); podejście takie można by uznać za zgodne z duchem traktatu lizbońskiego oraz z dotychczasową (konsultacyjną) rolą Parlamentu w tym obszarze;
4. ponawia swój wniosek o coroczne przeprowadzanie dokładnej oceny wdrożenia przepisów nakładających środki ograniczające oraz ich skuteczności, a także o jednoczesne przekazywanie Parlamentowi w odpowiednim czasie właściwych informacji na ten temat; uważa, że w tym celu sankcjom powinny towarzyszyć wyraźne normy odniesienia;
5. wzywa Komisję do utworzenia sieci niezależnych ekspertów, których zadaniem byłoby zaproponowanie Radzie najlepszych środków ograniczających w danej sytuacji, składanie regularnych sprawozdań na temat zmian sytuacji w świetle kryteriów referencyjnych i realizowanych celów, a także w odpowiednich przypadkach proponowanie sposobów skuteczniejszego wdrażania sankcji; uważa, że stworzenie takiej sieci przyczyniłoby się do zwiększenia przejrzystości, ogólnej poprawy jakości debaty na temat sankcji oraz lepszego stosowania i stałej kontroli sankcji w konkretnych przypadkach;
6. podkreśla, że działalność organizacji pozarządowych ma istotne znaczenie dla rozwoju, demokracji i praw człowieka i że konsultowanie się z nimi w odniesieniu do polityki UE w dziedzinie przeciwdziałania terroryzmowi mogłoby być przydatne celem uzyskania użytecznych informacji na temat sytuacji na miejscu; ponadto zauważa, że represyjne środki przeciwdziałania terroryzmowi, nie powinny być przeszkodą w realizacji ich celów w dziedzinie rozwoju, demokracji i praw człowieka;
7. podkreśla, że przedstawione komentarze odnoszą się między innymi do treści wniosków przedstawionych przez Komisję w dotychczasowych ramach prawnych, które są obecnie nieaktualne w świetle ram prawnych ustanowionych przez traktat lizboński; zwraca uwagę, że wszelkie odniesienia do decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanых Komisji⁽²⁾ należy uznać za nieaktualne;

(¹) Patrz Cameron „Respecting Human Rights and Fundamental Freedoms and EU/UN Sanctions: State of Play”, s. 16-17.

(²) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

Środa, 16 grudnia 2009 r.

Środki ograniczające skierowane wobec niektórych osób i podmiotów powiązanych z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami

8. zwraca uwagę, że zamrożenie funduszy i zasobów ekonomicznych niektórych osób, grup i podmiotów uznano za właściwy instrument realizacji zobowiązań dotyczących zwalczania terroryzmu przy jednoczesnym poszanowaniu praw człowieka; podkreśla, że realizacji takich środków muszą zawsze towarzyszyć silne i odpowiednie instrumenty zabezpieczające i gwarancje, mając na uwadze bardzo poważne konsekwencje, jakie dla danych osób lub organizacji ma umieszczenie na czarnej liście; zwraca uwagę, że do środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom powiązanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami zastosowanie ma art. 75 TFUE;

9. zwraca uwagę na potrzebę dogłębnego rozważenia poważnych skutków karno-prawnych, jakie pociągają za sobą sankcje antyterrorystyczne, a także potrzebę przyjęcia na szczeblu krajowym odpowiednich prawnych środków naprawczych w odniesieniu do umieszczenia na czarnej liście;

10. zwraca uwagę, że procedury sporządzania list i usuwania z nich wpisów w systemie sankcji ONZ i UE były ostro krytykowane za brak zadowalającej ochrony praw podstawowych (proceduralnych lub materialnych) oraz pewności prawnej; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje niedawne inicjatywy na szczeblu UE, mające na celu naprawę wyżej wymienionych niedociągnięć; wyraża jednocześnie ubolewanie, że zwłaszcza Rada wykazała się ograniczonymi ambicjami w kwestii zadbania o to, aby zmienione rozporządzenie (WE) nr 881/2002 respektowało prawa podstawowe danych osób i podmiotów;

11. jeżeli chodzi o uzasadnienie, które ma zostać dostarczone, wyraża wątpliwość, czy wniosek Komisji lub tekst Rady spełnia wymogi wyroku we wspomnianej powyżej sprawie Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji, które dotyczyły obowiązku przekazania informacji o powodach, na podstawie których w tych przypadkach nazwisko osoby lub nazwa podmiotu znalazły się na liście, ze szczególnym uwzględnieniem prawa danych osób lub podmiotów do otrzymania informacji o dowodach przeciwko nim;

12. podkreśla, że w niektórych przypadkach dowody opierają się głównie na informacjach służb wywiadowczych, które mogą działać na mocy szczególnych przepisów krajowych; podtrzymuje swoje stanowisko z 2008 r., że przywileje wykonawcze nie powinny uniemożliwiać pełnego wykonywania prawa do rzetelnego procesu sądowego lub prowadzić do bezkarności w przypadku naruszenia prawa międzynarodowego; w związku z tym wzywa parlamenty krajowe do sprawowania pełnej kontroli nad działaniami swoich rządów oraz do pełnego i sprawnego wdrożenia europejskich ram prawnych bazujących na art. 15 TFUE; potwierdza potrzebę włączenia Parlamentu w prace ustanowionej już konferencji komisji nadzoru służb wywiadowczych państw członkowskich;

13. wzywa do dokonania w odpowiednim czasie pełnej oceny skuteczności systemów sankcji antyterrorystycznych UE i ONZ; ponadto z niepokojem zauważa, że – jak się wydaje – sankcje antyterrorystyczne wywarły w wielu regionach szkodliwy wpływ na działania mające na celu rozwiązanie konfliktów i rozwój oraz domaga się uwzględnienia tego czynnika przy ocenie systemów;

14. uważa, że należy w trybie pilnym poprawić praktyki sporządzania list i usuwania z nich wpisów przez ONZ oraz że państwa członkowskie powinny również działać na rzecz poprawy swoich wewnętrznych procedur nakładania (wdrażania) ukierunkowanych sankcji, zgodnie z propozycją zawartą we wspomnianym wyżej sprawozdaniu oraz uzupełnieniu Komisji Zagadnień Prawnych i Praw Człowieka Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy;

Niektóre środki ograniczające wobec Zimbabwe oraz niektóre szczególne środki ograniczające wobec pewnych osób fizycznych i prawnych, podmiotów i organów w związku z sytuacją w Somalii

15. uważa, że zamiar przyświecający wspólnemu stanowisku Rady 2008/632/WPZiB oraz wynikającemu z niego wnioskowi (projektowi rozporządzenia) – rozszerzającemu środki ograniczające na osoby i podmioty pozarządowe odpowiedzialne za naruszenia praw człowieka w Zimbabwe – należy przyjąć z zadowoleniem, podobnie jak uzgodnienie prawodawstwa z niedawnymi decyzjami Trybunału Sprawiedliwości w sprawie podstawowego prawa do rzetelnego procesu dla osób i podmiotów, wobec których wprowadzono środki ograniczające;

Środa, 16 grudnia 2009 r.

16. jest zdania, że należy prowadzić uważną kontrolę, aby ocenić, czy powody, dla których wprowadzono środki ograniczające, nadal istnieją, a także aby zbadać, w jaki sposób środki ograniczające mogą zostać połączone z wiarygodnymi zachętami do propagowania demokracji i praw człowieka w Zimbabwie;

17. przyjmuje z zadowoleniem i popiera przepisy gwarantujące wywiązywanie się UE z jej międzynarodowych zobowiązań do natychmiastowego wdrażania ukierunkowanych sankcji przyjmowanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych, wymierzonych w osoby i podmioty, w stosunku do których stwierdzono, iż podejmują lub wspierają działania zagrażające pokojowi, bezpieczeństwu i stabilności w Somalii poprzez naruszenie embarga na broń lub utrudnienie dostarczenia pomocy humanitarnej;

18. ponownie wyraża jednak wątpliwość co do odpowiedniości tekstów zaproponowanych przez Komisję, jeżeli chodzi o informacje, które mają zostać przekazane osobom umieszczonym na liście – w odniesieniu do powodów wpisania nazwisk osób lub nazw podmiotów na listę oraz ich praw – w świetle wspomnianej wyżej sprawy Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji;

19. zwraca uwagę, że – jak podkreśliła Komisja Prawna PE – art. 215 TFUE miałby zastosowanie do tych środków, o ile spełniony zostanie szereg warunków; środki te muszą na przykład opierać się na wniosku Wiceprzewodniczącego Komisji/Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, a Komisja musi włączyć niezbędne przepisy dotyczące prawnych środków ochronnych;

20. uważa, że przy przyjmowaniu środków wykonawczych należy wziąć pod uwagę art. 291 TFUE, jeżeli art. 215 TFUE wykorzystywany jest jako podstawa prawna przyszłych wniosków;

Aspekty związane z ochroną danych

21. z zadowoleniem przyjmuje nowe przepisy we wniosku Komisji dotyczącym Al-Kaidy, zwraca jednak uwagę na komentarze Europejskiego Inspektora Ochrony Danych dotyczące ochrony danych osobowych, szczególnie w odniesieniu do wyjaśnienia odstępstw od zasad ochrony danych, które mogą być konieczne, oraz prawa dostępu do informacji niejawnych; podkreśla, że te zastrzeżenia Europejskiego Inspektora Ochrony Danych mogłyby mieć zastosowanie odpowiednio do wszystkich trzech wniosków Komisji; wyraża ubolewanie, że w tekście Rady skreślono wyraźne odniesienie w art. 7e ust. 5 do praw podmiotów ochrony danych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych⁽¹⁾, o których wspomina jedynie art. 7d ust. 1;

22. zwraca uwagę, że ewentualne przekazywanie danych do krajów trzecich i organizacji międzynarodowych powinno być zgodne z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 45/2001, aby zagwarantować odpowiednią ochronę tych danych; potrzebne może być uzupełnienie wniosku o stosowne przepisy, konieczne mogą być również ustalenia z ONZ; zauważa, że wniosek nie ma wpływu na odpowiedzialność, jaka może powstać w przypadku nieuprawnionego przetwarzania i publikacji danych osobowych;

23. podkreśla fakt, że powiadomienie odpowiednich osób i podmiotów, do którego wzywa Trybunał Sprawiedliwości, powinno być jak najpełniejsze; a dostarczone informacje na temat osób fizycznych znajdujących się na liście w danych załącznikach powinny zostać wyjaśnione⁽²⁾;

24. zwraca uwagę, że niezależne organy ochrony danych mogą odegrać istotną rolę w kontroli legalności przetwarzania danych osobowych na czarnych listach terrorystów, przyjmując tym samym funkcję quasi-sądowniczą, która może skutecznie uzupełnić przegląd dokonany przez organy władzy sądowniczej⁽³⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽²⁾ Tekst mógłby zostać sformułowany np. tak, aby przewidywano, że „Załącznik [...] zawiera wyłącznie informacje konieczne do celów weryfikacji tożsamości danych osób fizycznych ujętych w wykazie i w żadnym razie nie zawiera informacji innych niż określone w lit. a) do [...]”.

⁽³⁾ Patrz H. Hijmans and A. Scirocco „Shortcomings in EU Data Protection in the Third and Second Pillars. Can the Lisbon Treaty be expected to help?” („Wady systemu ochrony danych w UE w trzecim i drugim filarze. Czy traktat lizboński może pomóc?”), *Common Market Law Review* 2009, s. 1512.

Czwartek, 17 grudnia 2009 r.

25. uważa, że sprawą najwyższej wagi jest jak najszybsze przyjęcie ogólnych ram prawnych dotyczących ochrony danych zgodnie z art. 16 TFUE oraz przyjęcie konkretnych przepisów wymaganych przez art. 39 TUE;

*

* * *

26. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz Sekretarzom Generalnym Organizacji Narodów Zjednoczonych i Rady Europy.

Konieczność poprawy ram prawnych dotyczących dostępu do dokumentów po wejściu w życie traktatu lizbońskiego

P7_TA(2009)0116

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie konieczności poprawy ram prawnych dotyczących dostępu do dokumentów po wejściu w życie traktatu lizbońskiego, rozporządzenie (WE) nr 1049/2001

(2010/C 286 E/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając pytania z dnia 9 listopada 2009 r. do Komisji i Rady w sprawie konieczności poprawy regulacji prawnych dotyczących publicznego dostępu do dokumentów w związku z wejściem w życie traktatu lizbońskiego, rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 (O-0123/2009 – B7-0231/2009, O-0122/2009 - B7-0230/2009) oraz debatę na posiedzeniu plenarnym w dniu 15 grudnia 2009 r.,
- uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu PE,
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska „poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań” (Preambuła Karty praw podstawowych), a także mając na uwadze, że „każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, niezależnie od ich formy” (art. 42 Karty praw podstawowych),
- B. mając na uwadze, że traktat lizboński zmienił nie tylko podstawę prawną rozporządzenia w sprawie dostępu do dokumentów, lecz także kontekst prawny, w którym ma ono zastosowanie, szczególnie w odniesieniu do stosunku między unijnymi instytucjami a obywatelami ⁽¹⁾,
- C. mając na uwadze, że obecnie stosunek ten powinien opierać się na demokratycznych zasadach określonych w nowym tytule II TUE, który przewiduje, że „Unia przestrzega zasady równości swoich obywateli, którzy są traktowani z jednakową uwagą przez jej instytucje, organy i jednostki organizacyjne” (art. 9) i że „Každy obywatel ma prawo uczestniczyć w życiu demokratycznym Unii. Decyzje są podejmowane w sposób jak najbardziej otwarty i zbliżony do obywatela.” (art. 10 ust. 3),
- D. mając na uwadze, że gotowość państw członkowskich, by „umocnić demokratyczny charakter i skuteczność działania instytucji” (Preambuła TUE), umożliwiła pełną integrację Wspólnoty Europejskiej z UE, jak również zniesienie systemu międzyrządowego, który obowiązywał nadal w stosunku do współpracy sądowej i policyjnej w sprawach karnych,

⁽¹⁾ Opinia Wydziału Prawnego PE z dnia 10 października 2009 r., ust. 3.